Utorok 11. júna 2013

ODPORÚČANIA

EURÓPSKY PARLAMENT

P7_TA(2013)0234

68. zasadnutie Valného zhromaždenia OSN

Odporúčanie Európskeho parlamentu Rade z 11. júna 2013 o 68. zasadnutí Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (2013/2034(INI))

(2016/C 065/23)

Európsky parlament,

— so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ZEÚ), najmä na jej články 21 a 34,

— so zreteľom na návrh odporúčania Rade o 68. Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov (VZ OSN), ktorý v mene skupiny ALDE predložil Alexander Graf Lambsdorff (B7-0083/2013),

— so zreteľom na rozhodnutie Rady 2011/168/SZBP z 21. marca 2011 o Medzinárodnom trestnom súde a o zrušení spoločnej pozície 2003/444/SZBP,

— so zreteľom na priority EÚ pre 67. zasadnutie VZ OSN, ktoré Rada prijala 23. júla 2012 ([1]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. septembra 2003 s názvom Európska únia a Organizácia Spojených národov: voľba mnohostrannosti (COM(2003)0526),

— so zreteľom na 67. zasadnutie VZ OSN, najmä jeho rezolúcie o Zmluve o obchode so zbraňami ([2]), o štvorročnom súhrnnom politickom preskúmaní operačných aktivít OSN v oblasti rozvoja ([3]), o slobode náboženského vyznania a viery ([4]), o podpore demokratického a spravodlivého medzinárodného poriadku ([5]), o zlepšovaní medzinárodnej spolupráce v oblasti ľudských práv ([6]), o zásadách právneho štátu na národnej a medzinárodnej úrovni ([7]) a o ženách, odzbrojení, kontrole zbrojenia a nešírení ([8]),

— so zreteľom na rezolúciu VZ OSN z 3. mája 2011 o účasti Európskej únie na činnosti Organizácie Spojených národov ([9]),

— so zreteľom na rezolúciu VZ OSN z 31. októbra 2003, ktorá prijala Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii ([10]),

— so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN) č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, prijatú 31. októbra 2000,

---

([1]) Rada Európskej únie 9820/1/12.
([2]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/67/234.
([3]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/67/226.
([4]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/67/179.
([5]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/67/175.
([6]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/67/169.
([7]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/67/97.
([8]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/67/48.
([9]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/65/276.
([10]) Rezolúcia Valného zhromaždenia OSN A/RES/58/4.

— so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva z 5. júla 2012 s názvom Presadzovanie, chránenie a uplatňovanie ľudských práv na internete, ktorá uznáva dôležitosť ochrany ľudských práv a voľného toku informácií na internete,

— so zreteľom na svoje odporúčania Rade z 13. júna 2012 o 67. zasadnutí VZ OSN ([1]),

— so zreteľom na svoje odporúčania Rade z 18. apríla 2013 o zásade zodpovednosti za ochranu stanovenej OSN (R2P) ([2]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 11. mája 2011 o EÚ ako globálnom aktérovi: jej úloha v multilaterálnych organizáciách ([3]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júla 2011 o vonkajších politikách EÚ na podporu demokratizácie ([4]),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. februára 2013 o 22. zasadnutí Rady Organizácie Spojených národov pre ľudské práva ([5]),

— so zreteľom na správu spoločnej delegácie Výboru pre zahraničné veci a Podvýboru pre ľudské práva o 67. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN, ktoré sa konalo 28. a 29. októbra 2012,

— so zreteľom na článok 121 ods. 3 a článok 97 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanovisko Výboru pre rozvoj (A7-0202/2013),

A. keďže vzhľadom na rastúcu globalizáciu a prepojenosť štátov a spoločností sú čoraz viac potrebné a možné spoločné pravidlá a nástroje prijímania rozhodnutí, aby bolo možné spoločne riešiť vznikajúce globálne problémy;

B. keďže roztrieštenosť globálnej tvorby politiky v spojení s narastajúcim počtom medzinárodných a nadnárodných fór ešte viac komplikuje zložitosť medzinárodných vzťahov;

C. keďže EÚ sa zasadzuje o účinnú mnohostrannosť, ktorej ústredným bodom je systém OSN; keďže OSN je v centre globálneho riadenia;

D. keďže pevné a stabilné partnerstvo medzi EÚ a OSN podporuje a prispieva k činnosti OSN v rámci všetkých troch pilierov – mier a bezpečnosť, ľudské práva a rozvoj – a keďže EÚ musí týmto spôsobom splniť svoju zodpovednosť prispieť k vypracovaniu spoločných prístupov ku globálnym problémom;

E. keďže dodržiavanie, podpora a ochrana univerzálnej platnosti a nedeliteľnosti ľudských práv sú základnými kameňmi činnosti EÚ na medzinárodnej scéne; keďže demokracia a právny štát sú piliermi udržateľného mieru, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd;

1. predkladá Rade tieto odporúčania:

EÚ ako globálny aktér:

a) zaručiť trvalú súdržnosť a zviditeľnenie EÚ ako globálneho aktéra v OSN; posilniť schopnosť EÚ konať koordinovaným, rýchlym a komplexným spôsobom v celosvetovom meradle a plniť úlohy jednotným spôsobom a včas; zabezpečiť úplné vykonávanie rezolúcie VZ OSN z 3. mája 2011 o účasti EÚ na činnosti Organizácie Spojených národov,

([1]) Prijaté texty, P7_TA(2012)0240.
([2]) Prijaté texty, P7_TA(2013)0180.
([3]) Prijaté texty, P7_TA(2011)0229.
([4]) Prijaté texty, P7_TA(2011)0334.
([5]) Prijaté texty, P7_TA(2013)0055.

Utorok 11. júna 2013

b) rozvíjať účinnú mnohostrannosť zvyšovaním reprezentatívnosti, transparentnosti, zodpovednosti, efektívnosti a účinnosti OSN, aby sa zlepšila jej činnosť v praxi; poukázať na potrebu dosiahnutia novej inštitucionálnej rovnováhy medzi novou úlohou skupiny G20, OSN a jej agentúrami, ako aj medzinárodnými finančnými inštitúciami;

c) aktívnejšie spolupracovať so strategickými a inými partnermi v rámci dvojstranných a mnohostranných vzťahov s cieľom podporiť účinné riešenia problémov a podľa možnosti sa snažiť o dosiahnutie lepších výsledkov na základe kolektívneho úsilia;

EÚ a globálne riadenie

d) posilniť spoluprácu s partnermi, aby sa z OSN stala účinnejšia a jednotnejšia organizácia pre 21. storočie;

e) podporovať komplexnú reformu BR OSN založenú na konsenze; predložiť konkrétny návrh, ako dosiahnuť ústredný a dlhodobý cieľ EÚ, ktorým je získanie spoločného kresla pre EÚ v rozšírenej BR OSN; ujať sa iniciatívy vypracovať na tento účel spoločnú pozíciu členských štátov EÚ; ďalej podporovať transparentnosť a lepšiu koordináciu politík a pozícií medzi členskými štátmi EÚ v BR OSN; zabezpečiť, aby členské štáty, ktoré majú miesto stáleho člena v BR OSN, presadzovali názory a postoje Únie, aby EÚ konala koordinovane v BR OSN;

f) vyvíjať koordinované úsilie o posilnenie úlohy a právomocí VZ OSN a zvýšenie jeho účinnosti a efektívnosti aj prostredníctvom zlepšenia jeho pracovných metód;

g) podporiť viac inštitucionalizované zapojenie iných zainteresovaných strán (zástupcov občianskej spoločnosti, akademické prostredie) do práce VZ OSN; posilniť systém OSN rozšírením a prehĺbením spoločného využívania civilných odborníkov;

h) podporovať vykonávanie povinného zverejňovania platieb nadnárodných spoločností jednotlivých krajín, najmä v bankovom a ťažobnom sektore, ktoré sú registrované alebo uvedené na finančných trhoch vo vnútroštátnych jurisdikciách partnerov;

Mier a bezpečnosť

i) presadzovať začleňovanie hľadiska budovania mieru do mierových operácií a posilniť užšiu koordináciu medzi mierovými operáciami a tímami krajín OSN a rozvojovými aktérmi;

j) spolupracovať na posilňovaní úlohy a kapacity regionálnych organizácií v súvislosti s udržiavaním mieru, predchádzaním vzniku konfliktov, civilným a vojenským krízovým riadením a s riešením konfliktov; podporovať spoločné hodnotiace misie a posilniť spoluprácu medzi EÚ a jej partnermi (vrátane Africkej únie a miestnych organizácií, NATO, OSCE, ASEAN, CELAC, Ligy arabských štátov atď.) v oblasti predchádzania konfliktom a v krajinách, ktoré prekonali konflikt;

k) na požiadanie poskytnúť OSN podporu pre mierové misie z bojových skupín EÚ a plne spolupracovať s členskými štátmi pri ich nasadení v misiách, ktoré schválila BR VZ OSN alebo VZ OSN;

l) zabezpečiť, aby mandát mierových misií odrážal potrebu podporovať volebné procesy vrátane volebných pozorovateľských misií;

m) usilovať sa o stanovenie zodpovednosti za ochranu ako novej normy medzinárodného práva v rámci dohodnutom členskými štátmi OSN na svetovom samite v roku 2005;

n) zaistiť úplnú jednotnosť a súlad možného budúceho rozvoja a uplatňovania zásady zodpovednosti za ochranu s medzinárodným humanitárnym právom a súčasne pracovať na jej univerzálnosti, aby sa stala nástrojom preventívnej diplomacie a hnacou silou ľudského rozvoja;

o) nadviazať na návrhy Parlamentu v jeho odporúčaní Rade o zásade zodpovednosti za ochranu stanovenej OSN (R2P) ([1]) a usilovať sa s partnermi o zabezpečenie toho, aby koncepcia R2P bola zameraná na predchádzanie, ochranu a obnovu stavu po skončení konfliktu v situáciách, ktoré vyvolávajú obavy v súvislosti s genocídou, etnickými čistkami, vojnovými zločinmi alebo zločinmi proti ľudskosti, a aby sa nikdy nepoužila ako zámienka na presadzovanie osobitných alebo národných záujmov alebo záujmov medzinárodných koalícií založených na geostrategických alebo hospodárskych hľadiskách v záujme zmeny režimu; pomáhať štátom pri budovaní kapacít na tento účel;

p) vypracovať kritériá, ktoré je potrebné dodržiavať pri uplatňovaní zásady R2P, najmä tretieho piliera vrátane vojenských zásahov, ako je proporcionalita, spresnenie politických cieľov ex-ante a použitie dôkladných posúdení vplyvu;

q) posilniť úlohu EÚ ako globálneho politického aktéra tým, že zohrá aktívnu úlohu v preventívnej diplomacii;

r) vyzvať všetky strany, či už či štátne alebo neštátne subjekty priamo alebo nepriamo zapojené do ozbrojeného, aby v plnej miere dodržiavali svoje záväzky podľa medzinárodného práva vrátane zabezpečenia humanitárneho priestoru a zaručenia prístupu k humanitárnej pomoci pre všetkých, ktorí to potrebujú, a to s osobitným dôrazom na ochranu civilného obyvateľstva, a aby zastávali mierové a diplomatické riešenie akéhokoľvek konfliktu;

s) podporovať rezolúcie BR OSN č. 1325 (2000) a č. 1820 (2008) o ženách, mieri a bezpečnosti. zdôrazniť a zaručiť účasť žien v mierových procesoch; uznať potrebu presadzovania rodového hľadiska pri predchádzaní konfliktom, mierových operáciách, humanitárnej pomoci, obnove stavu po skončení konfliktu;

t) spolupracovať s OSN pri riešení globálnych bezpečnostných hrozieb ako šírenie jadrových zbraní, organizovaný zločin a terorizmus; zintenzívniť snahy o ukončenie rokovaní o komplexnom dohovore o medzinárodnom terorizme;

u) spolupracovať s viacstrannými a dvojstrannými partnermi na posilnení a zvýšení účinnosti nátlaku v záujme okamžitého ukončenia porušovania ľudských práv a násilia v Sýrii; preskúmať s partnermi, najmä s USA, Tureckom a Ligou arabských štátov, všetky možnosti, pokiaľ ide o uplatňovanie zásady zodpovednosti za ochranu, s cieľom poskytnúť pomoc sýrskemu ľudu a ukončiť krviprelievanie; donútiť sýrsku vládu a všetkých, ktorí sa podieľajú na kríze, aby plne dodržiavali medzinárodné humanitárne právo a aby umožnili rýchle poskytovanie cezhraničnej humanitárnej pomoci a základných verejných služieb, ako aj úplný prístup pre humanitárne organizácie; vyzvať medzinárodných partnerov, aby splnili svoje finančné záväzky, pokiaľ ide o poskytnutie pomoci sýrskym utečencom, a umožnili tak UNHCR a ďalším organizáciám poskytovať potrebnú pomoc; preskúmať s partnermi spôsoby, akými sa dá minimalizovať vplyv sýrskej krízy na susedné krajiny;

v) podporovať v súlade s príslušnými rezolúciami BR OSN úsilie regiónu a medzinárodného spoločenstva, ktorého cieľom je nájsť politické riešenie konfliktu v Mali a podporiť prechod k demokracii konsolidáciou inštitúcií prechodu, podporou – okrem iného prostredníctvom mediácie – inkluzívneho vnútroštátneho dialógu a zmierenia, ako aj slobodných, spravodlivých a transparentných volieb; podporovať aj iniciatívy zamerané na územnú celistvosť Mali a bezpečnosť jeho obyvateľstva; zdôrazňovať význam zachovania stability v regióne Sahel a predchádzania negatívneho vplyvu na stabilitu krajín, ktoré susedia s Mali; úzko koordinovať svoje činnosti s regionálnymi a medzinárodnými partnermi, ku ktorým patrí aj Africká únia a ECOWAS; poskytnúť podporu mierovej misii pod záštitou OSN a nabádať členské štáty EÚ k účasti na nej a na úlohe zabezpečenia vojenského výcviku pre malijské vojenské jednotky v rámci

([1]) Prijaté texty, P7_TA(2013)0180.

Utorok 11. júna 2013

misie EUTM Mali a naďalej poskytovať pomoc Medzinárodnej misii na podporu Mali pod africkým vedením (AFISMA);

w) s potešením privítať Zmluvu o obchode so zbraňami prijatú VZ OSN 2. apríla 2013, ktorá sa bude vzťahovať na širokú škálu zbraní vrátane streliva; aktívne podporovať rýchle podpísanie, okamžitú ratifikáciu a účinné a všeobecné vykonávanie zmluvy o obchode so zbraňami všetkými členskými štátmi OSN vrátane krajín, ktoré sú hlavnými výrobcami zbraní na svete; stáť na čele úsilia zameraného na stanovenie najvyšších spoločných noriem– a to aj s ohľadom na situáciu v oblasti ľudských práv v prijímajúcej krajine – pre reguláciu medzinárodného obchodu so zbraňami a boj proti nezákonnému obchodu, čím sa predíde konfliktom, prispeje k zmierneniu ľudského utrpenia, zníženiu korupcie a prispeje k medzinárodnému mieru a bezpečnosti;

x) zintenzívniť úsilie o dosiahnutie viacstranných záväzkov znížiť počet jadrových zbraní;

Ľudské práva, demokracia a právny štát

y) posilniť medzinárodné úsilie zamerané na zabezpečenie toho, aby sa všetky ľudské práva dohodnuté v rámci dohovorov OSN považovali za všeobecne platné, nedeliteľné, vzájomne súvisiace a vzájomne prepojené a aby sa presadzovalo ich dodržiavanie; zabrániť pokusom oslabiť humanitárne právo v boji proti terorizmu; podporovať začleňovanie otázky ľudských práv vrátane digitálnych slobôd a základných slobôd do všetkých aspektov činnosti OSN;

z) usilovať sa o posilnenie postupu všeobecného pravidelného preskúmania (UPR) tým, že sa príslušné odporúčania zahrnú do dvojstranných a viacstranných dialógov s členskými štátmi OSN, najmä do dialógov v oblasti ľudských práv; podporovať prostredie, ktoré mimovládnym organizáciám umožňuje, aby sa zapájali do rôznych fáz postupu UPR;

aa) bojovať proti netolerancii, negatívnym stereotypom, stigmatizácii, diskriminácii a podnecovaniu násilia; s uznať vážnosť situácie, pokiaľ ide o narastajúce násilie páchané na členoch náboženských a iných spoločenstiev v rôznych častiach sveta;

ab) zaoberať sa obmedzeniami slobody tlače a médií na celom svete; bojovať proti násiliu páchanému na novinároch a blogeroch; chrániť a presadzovať slobodu prejavu online aj offline;

ac) presadzovať všeobecnú podporu Rímskemu štatútu Medzinárodného trestného súdu a usilovať sa o posilnenie pracovnej kapacity Medzinárodného trestného súdu s cieľom obmedziť beztrestnosť za zločiny proti ľudskosti;

ad) podporovať zasadzovanie sa o medzinárodný poriadok založený na zásadách právneho štátu, ktorý je veľmi dôležitý pre mierové spolunažívanie štátov, ako aj pre budovanie odolnejších štátov a udržateľného mieru; v tejto súvislosti pripomenúť, že podpora demokracie a dodržiavanie zásad právneho štátu sú vzájomne prepojené a ako také by sa mali presadzovať ako cieľ zahraničnej politiky EÚ;

ae) posilniť podporu poskytovanú štátom, ak o to požiadajú, v súvislosti s vykonávaním ich medzinárodných záväzkov na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom posilnenej technickej pomoci, ako aj v prípade budovania inštitúcií a kapacít;

af) riadiť sa odporúčaniami uvedenými v politickom vyhlásení, ktoré bolo prijaté na zasadnutí na vysokej úrovni o právnom štáte v septembri 2012; podporiť zriadenie spoločného globálneho kontaktného bodu pre otázky právneho štátu; plne podporovať úlohu skupiny pre koordináciu a zdroje právneho štátu pri zabezpečovaní všeobecnej koordinácie a súdržnosti, aby sa okrem iného zabránilo roztrieštenosti rôznych útvarov (oddelenie OSN pre politické záležitosti, rozvojový program OSN atď.);

ag) pripomenúť, že korupcia je porušením ľudských práv a že Európska únia požiadala o výlučnú právomoc podpísať Dohovor OSN proti korupcii; požiadať vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby predložila akčný plán EÚ proti korupcii s cieľom účinne monitorovať odporúčania dohovoru, ako napríklad povinnosť členských štátov uverejňovať a šíriť informácie o korupcii; vytvoriť možnosti na podávanie správ o týchto porušeniach, právny rámec na ochranu svedkov a prostriedky na zabezpečenie účasti občianskej spoločnosti;

Trvalo udržateľný rozvoj

ah) prispieť k posilňovaniu politickej súdržnosti v rozvoji a rozhodnom úsilí v boji proti chudobe a zvyšovať efektívnosť rozvojovej pomoci, pretože tieto otázky sú naďalej kľúčové pre dosiahnutie miléniových rozvojových cieľov;

ai) do rozvojových stratégií začleniť posúdenie a riadenie znižovania rizika pohrôm s cieľom zaručiť životy a živobytie obyvateľstva;

aj) posilniť prepojenie medzi pomocou, obnovou, znižovaním rizík katastrof a rozvojom a zlepšiť koordináciu medzi humanitárnymi a rozvojovými aktérmi s cieľom zabezpečiť nepretržitú pomoc a odolnosť, ktoré sú potrebné vzhľadom na opakujúce sa potravinové krízy v regióne Sahel a v Africkom rohu;

ak) zasadzovať sa o úplné uplatňovanie výsledkov z konferencie Rio+20, okrem iného prostredníctvom podpory trvalo udržateľného rozvoja ako hlavnej zásady pre dlhodobý globálny rozvoj; dodržať medzinárodný záväzok EÚ a členských štátov vyčleniť bez ohľadu na vplyv finančnej a hospodárskej krízy na 27 členských štátov EÚ 0,7 % svojho hrubého národného dôchodku (HND) na rozvojovú pomoc;

al) podieľať sa na tom, aby politické fórum na vysokej úrovni pre trvalo udržateľný rozvoj začalo fungovať včas s cieľom koordinovať prebiehajúce monitorovanie a hodnotenie pokroku pri dosahovaní uvedených cieľov;

am) podporiť všeobecný prístup k vode a cenovo dostupným a trvalo udržateľným službám v oblasti energetiky, ktoré sú kľúčovým predpokladom odstránenia chudoby a inkluzívneho rastu;

an) pracovať jednotným a koordinovaným spôsobom na programe miléniových rozvojových cieľov na obdobie po roku 2015; dohodnúť sa na základe rokovaní na súbore cieľov pre trvalo udržateľný rozvoj s globálnym dosahom, ktoré by boli zamerané na konkrétne opatrenia, merateľné, spojené s konkrétnym časovým obdobím a ľahko sprostredkovateľné; zamerať sa na ciele, ktorých súčasťou je udržateľnosť, spravodlivosť a riadenie;

ao) podporiť iniciatívu predsedu VZ OSN osloviť občiansku spoločnosť v programe rozvoja po roku 2015 zorganizovaním osobitného podujatia týkajúceho sa uskutočňovania miléniových rozvojových cieľov, ktoré sa má konať počas 68. zasadnutia VZ OSN v roku 2013, ako dôležitý bod konzultácií občianskej spoločnosti, keďže toto podujatie by mohlo poslúžiť na zjednotenie cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a rozvojového procesu po roku 2015 do spoločného úsilia;

ap) požaduje, aby bol nový rámec spolupráce po roku 2015 doplnený predvídateľným a reálnym finančným programom, ktorý podporí dohodnuté ciele;

Globálna spolupráca parlamentov

aq) presadzovať interakciu medzi vládami a parlamentmi o globálnych problémoch; posilňovať globálne riadenie a umožniť širšiu účasť verejnosti a parlamentov na činnostiach OSN;

Všeobecné úvahy

ar) zlepšiť nadväznosť na odporúčania prijaté Európskym parlamentom vrátane napríklad vyzvania Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, aby každoročne podávala Európskemu parlamentu správu o výsledku zasadnutia VZ OSN;

2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto odporúčanie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade a pre informáciu Komisii.